

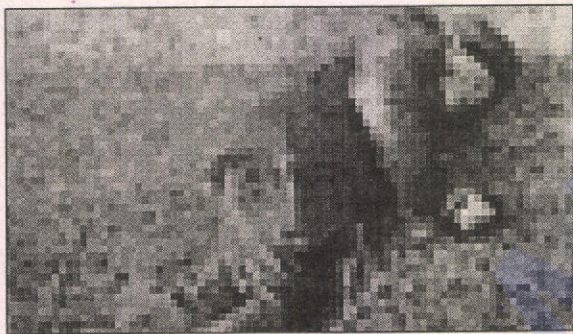
DIPLOMAT

№ 02(027) 16-28 Fevral, Şubat 2006

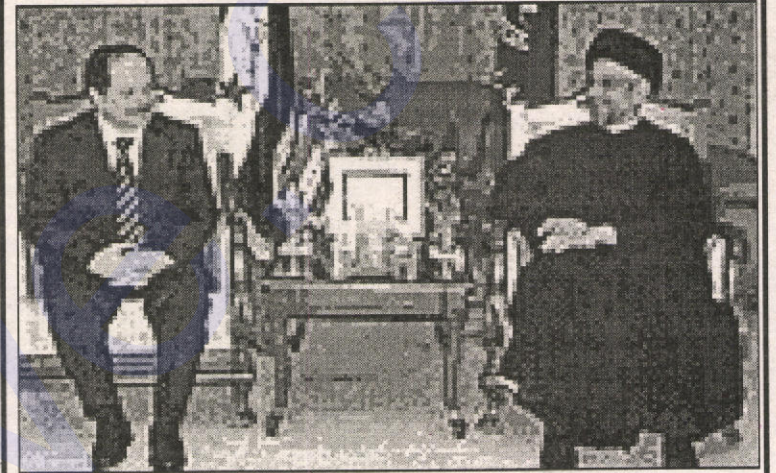
İctimai-siyasi qəzet
Rojnama civakî û siyasi

Qiyməti
Hêjaye 20 qəpik

XOCALI FACIƏSİNDƏN ON DÖRD İL KEÇDİ

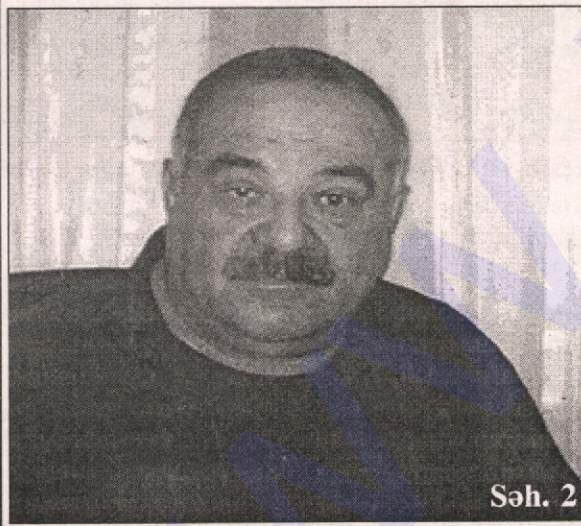
Mesud Barzani u Ebdulezîz Hekîm duhî civîyan

Serokê Kurdistanê Mesud Barzanî û serokê Konseya Bilind ya Şoreşa İslamî li Iraqê Ebdulezîz Hekîm duh li Bexdayê hatin cem hev û minaqeşeya avakirina hikumeta nu ya Iraqê kirin. Kurd dixwazin li Iraqê hikumeteka berfireh ya jî hemî alîyên siyasi yên Iraqê pêkhatî bêt ava kirin û naxwazin di navbera erebên şie u erebên sinî de bibin teref.

Səh. 2

Ax felekê, xainê, te çima ha kir?

Səh. 2

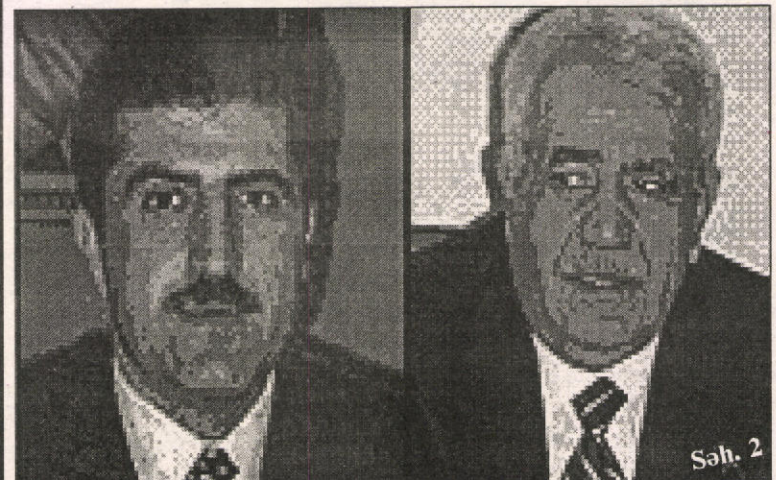
Q
A
D
I
R
M
O
T
I

BƏSDİR

Vətən dərdi ən ağır yük.
Bilməlidir kiçik, böyük.
Bənövşə tək boynü bükük,
Kol dibində bitdik, bəsdir.

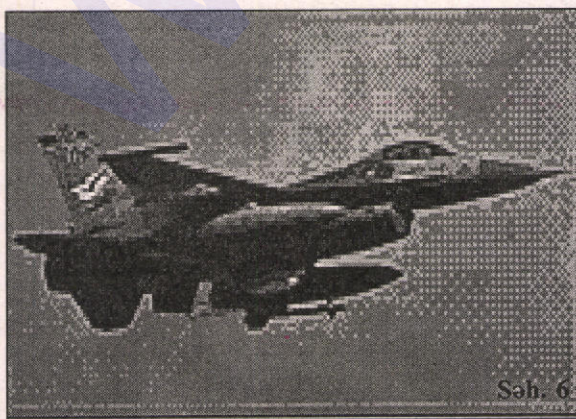
Səh. 5

Parlamentoya Kurdistanê serokwezîr û cîhگیرê wî destnîşan kirin

Səh. 2

Amêrika hazirîya êrişekê li ser Îranê dike

Səh. 6

Ирак потерял \$6 млрд. на срыве поставок нефти в 2005 году

Ирак потерял более \$6 млрд. в 2005 году из-за саботажа в нефтедобывающем секторе, сказал высокопоставленный чиновник агентства "KUNA" в субботу.

Səh. 8

LAÇIN NƏSRƏTİ

Kamran kişini Laçında, hamı bacarıqlı dərzi kimi tanıyırdı.

Gördüyü işlərə qəlbinin istəyini, əllərinin hərərətini hopdururdu elə bil. Əfsuslar olsun ki, onun şeir yazıb, söz deməyini yaxın 3-4 ilə kimi heç kim bilməyib. Hətta ömür-gün yoldaşı Saray xala, övladları Yusif, Vasif, Məhəmməd, Yasəmən, Rəhimə də bu duyğulu insanın yaradıcılığından uzun müddət xəbərsiz olublar.

Səh. 5

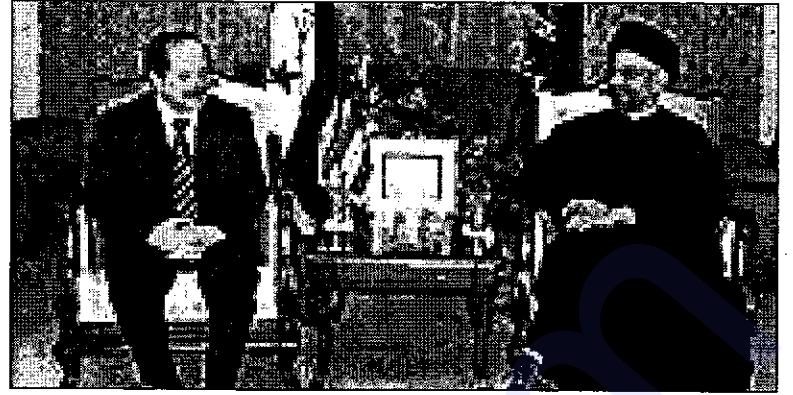
Parlamentoya Kurdistanê serokwezîr û cîhgirê wî destnîşan kirin

Nêçîrvan Barzanî û Omer Fettah

-Parlamentoya Kurdistanê îro Nêçîrvan Barzanî û Omer Fettah ji bo serokwezîrê hikumeta nu, ya yekgirtî û cîhgirê wî destnîşan kirin. Serokê Kurdistanê Mesud Barzanî jî di demeke nêzîk de Nêçîrvan Barzanî û Omer Fettah ji bo avakirina kabîneya nu, ya hikumetê wezîfedar bike.

Nêçîrvan Barzanî û Omer Fettah pistî wezîfedarkirinê divêt di mehekê da hikumeta nu ava bikin. Li gor peymana di navbera PDK-e u YNK-e de Nêçîrvan Barzanî de heta taliya sala 2007-ê serokwezîrê Kurdistanê be û paşê dora serokwezîrîyê derbasi YNK-e dibe.

Mesud Barzani u Ebdulezîz Hekîm duhî civîyan

Serokê Kurdistanê Ebdulezîz Hekîm u Mesud Barzanî û serokê Konseya Bilind ya Şoreşa Islamî li Iraqê Ebdulezîz Hekîm duh li Bexdayê hatin cem hev û mînaqeseya avakirina hikumeta nu ya Iraqê kirin. Kurd dixwazin li Iraqê hikumeteka berfireh ya jî hemî aliyên sîyasî yên Iraqê pêkhatî bêt ava kirin û naxwazin di navbera erebên şîe u erebên sinî de bibin teref.

Erebên şîe jî wekî kurdan dixwazin li başurê Iraqê heremeka federal ava bikin serokê Kurdistanê Mesud Barzanî gelek caran gotîye ko kurd dê piştgiriya avakirina heremên federal li deverên di yên Iraqê bikin u erebên sinî jî ditirsin ko Iraq di praktîkê de bibe sê parçe u paşê bi hev ve nemine.

Li Amedê 30 Dayikên Aştiyê hatin bincavkirin

Jinên endamên Insîyatîfa Dayikên Aştiyê, ji bo şermezarkirina tecrîda li ser Serokê Gelê Kurd Abdullah Ocalane li rîya Sunayê ya li Kolana Kosuyoluyê ji trafikê rê girtin. Hemu jinên ku destên wan bi zincîrkirî bûn, ji aliyê polîsan ve hatin bincavkirin.

Jinan ji bersiva, Bila wesayît li me biqelibin û herin, em dixwazin ku tecrîd rabe. Em efuya gistî dixwazin. Her roj zarokên me dimirin. Iran pêkûti dide ser me, Tirkîye pekûti dide ser me. Bila tecrîd rabe. Em naxwazin kes nemire. Hun ji ewladên me ne.

Li ser israra polîsan, jinek bi gotinên wekî,

Nêzî 30 jinên endamên Insîyatîfa Dayikên Aştiyê

bi armanca şermezarkirina tecrîda li ser Serokê Gelê Kurd Abdullah Ocalan li ser rîya Sunayê ya Kolana Kosuyoluyê civîyan. Jinan pankartek mezin a li ser 'Birêz Abdullah Ocalan vîna Me ya Sîyasî ye' vekir û rê li trafîkê girt.

Polîsan, gelek caran anons kir kû jin calakiya rûnîstîne bi dawî bikin û hişyarîya. Wesayît de li wê biqelibin, hunê biperciqin

Aştî de pêk bê îla ji wê pêk be, bila aştî be, qerîya. Pistî calakiya ku nezî niv saetê dom kir, polîsên sîvîl jin ji cîhên wan rakirin. Hêzên cêvîk ku hatin cîhê buyerê, jinan dorpêc kir. Pistî arbedeyêke, jin xistin kuceyek li kêleka kolane. Piştî jin, bi desten xwe yên zincîrkirî û tililyan li otobusa hêzên cêvîk hatin sîwarkirin. Polîs, dest da ser pankarta jinan jî.

Jack Straw li hawara Zalmay Xelîlzadî hat

Wezîrê dervê ye Britanyayê Jack Straw îro li hawara ambasadorê Emerikayê yê Iraqê Zalmay Xelîlzadê hat û wî jî ji rêbêrên sîyasî yên Iraqê û Kurdistanê re got: divêt ew nakokiyên xwe yên mezhebi u êtnîki danin aliyekî u hikumeteka berfireh ava bikin.

Jack Straw pistî hevdiîtina serokê

Kurdistanê Mesud Barzani, serokkomarê Iraqê Celal Telebani, serokwezîrê Iraqê Brahîm Ceferî u serokê Konseya Bilind ya Şoreşa Islamî li Iraqê Ebdulezîz Hekîmî got: cenabê ku ti partî u ti grupeka dîni yan etnîkî bibe dominant.

Erebên sî dibêjin wan 130 kursî di Parlamentoya Iraqê de hene u mafê wan ê ku ew wezaretên esasî bi dest xînin. Ereben sinî jî dibêjin çenabê hemî desthilat u wezaretên girîng bikevin destê erebên sî de.

Jack Straw pistî Zalmay Xelîlzadî girt u got:

-Civata neveteweyî u me yên ku rolek di rizgarkirina Iraqê de lehîstîye berjewendî di Iraqeka demokratîk u stabîl de heye.

Serokwezîrê Iraqê Brahîm Ceferî jî helwest u gotinên Jack Strawî aciz bu u got me pewistî bi şîretan nîne, spas u diyar kir ku divêt kes xwe tev li karên nevxweyî yên Iraqê neke

Wezaretê tendirustî 27 ambûlansên nu kirî

"Ambulansên nu"

-Wezaretê tendirustîyê ya Kurdistanê jî bo baştir xizmetkirina nexweşên Kurdistanê 27 ambûlansên nû yên model 2006 kirî û li ser nexweşxaneyên Kurdistanê belav kir.

Li Kurdistanê tedawî û dermankirin ji bo hemî hemwelatîyan belaş e lê belê dema katas-trofeke çêdibe yan jî bûyereka mezin diqewime pêwîstiya Kurdistanê bi ekspertîsa derve çêdibe. Nemaze nexweşxaneyên acîlê (emergency) divêt bêne modernîze kirin û efektîvtir bibin.

Radyo û TV-yên heremî dest bi weşana kurdî dikin

RTUK (Lijneya Bilind a Radyo û Têlêvîzyon) pistî temamkirina proseduran destur da têlêvîzyon u radyoyên heremî ku weşana bi kurdî bikin. Li gori biryara RTUK-ê têlêvîzyonên heremî hefteyê de 4 saet, radyoyên heremî jî hefteyê de 5 saetan dikarin weşana bi kurdî bikin.

Kanalên wekî Soz Radyo-Tv u Gun Radyo-Tv ku ji bo Wesana di ziman u zaravayên cîhê de, serî li RTUK-ê dabun duh bi rêveberên RTUK-ê de civîyan. Li ser vê yekê rêveberên RTUK-ê di daxuyanîya xwe de gotin ku pistî temamkirina prosêduran ew dikarin bi kurdî weşanê bikin.

Di daxuyanîyê de hate gotin ku ji bo radyoyê rojê 60 deqîqeyî derbas nebe, hefteyê 5 saet, ji bo têlêvîzyonê rojê 45 deqîqeyî derbas nebe, hefteyê 4 saet dikarin weşana bi kurdî bikin.

Gun Radyo-Tv u Soz Radyo-Tv ku ewraqên xwe peşkeşî rayedarên kirin, li bendê ne ku di adarê de dest bi wesana xwe bikin.

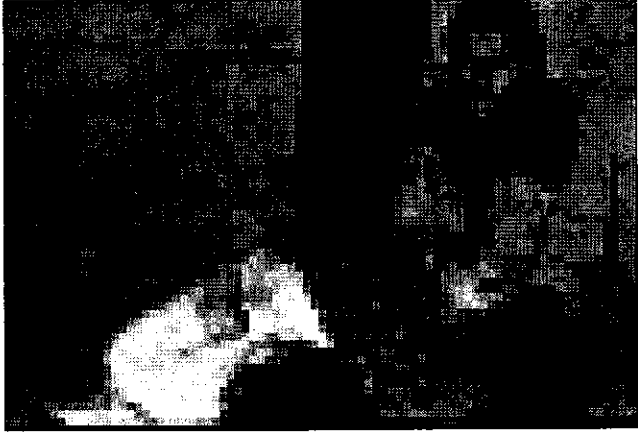
Wekîlê Lineya Rêveberîyê ya Gun TV Osman Ozsat pistî civîna bi rêveberên RTUK-ê rê got ku ewraqên kêr ji wan radest kirine û ew li bendê ne ku dest bi weşanê bikin.

Ozsat diyar kir ku de di kurtedemê de rayedarên RTUK-ê gazî wan bikin û ew ê teahutnameya weşanê îmze bikin.

Xalqımızın faciəsi: XOCALI

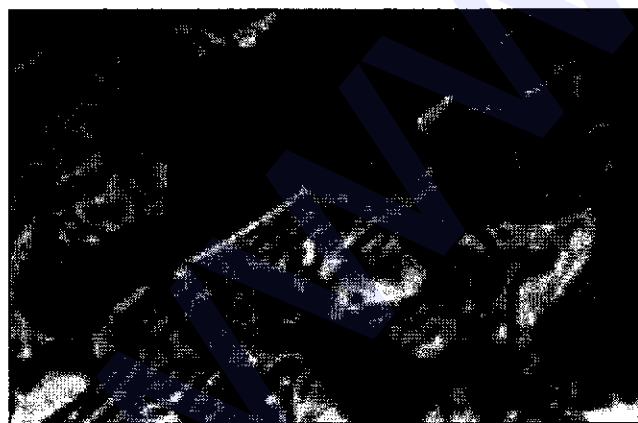

Xocalı-XX əsrin ürəkaçıran faciəsi, xalqımızın qəm

yükü, dərd çuvalı... Azərbaycanın belini bükən fəlakət acısı... Xalqın ümid çirağını söndürən cəhənnəm küləyi... Bir sözlə, Tanrı əzabı...

1992-ci il fevralın 26-da məmləkətimizin

bağrında yumruq boyda sevgi çiçəyi olan Xocalıda fəlakət baş verdi. Azğın düşmən bu çiçəyin ləçəklərinin üstündən qırmızı xətt çəkdi - yeni torpağımızı al qana boyat

di. Həmin gün Xocalı bənövşə kimi boynunu bükdü və fağır körkəmdə Tanrının üzünə baxdı. Ancaq Tanrı ona rəhm etmədi, fəla-

kətə göz yumdu. Beləcə, həmin gün - fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Vətənin qırmızı çuxalı qızı Xocalı yandı, yox, yanmadı, qan ağladı...

Bu da bəllidir ki, Azərbaycan xalqı tarix boyu ədalətsizliklərlə,

tükürpədən, bel bükən faciələrlə çox üzleşib, lakin mübarizliyi, mərdlik və mətanəti ilə bütün sınaqlardan uğurla çıxıb, heç vaxt düşməne baş əyməyib.

Əlahəzrət tarixdən məlumdur ki, xalqımız faciələrə düşməyə qadir, təcavüzə məruz qoyan çox vaxt məhz ermənilər olmuşlar.

Bunu yaxşı bilirik ki, ermənilərin 1988-ci ilin fevralından baş-

xalqımızın qan yaddaşından silinməyən faciələrdən biri kimi tarixə düşmüşdür. Bu faciə zamanı Xocalı şəhəri xarabazara çevrilmiş, onun dinc sakinləri güllə-baran edilmiş, xeyli sayda

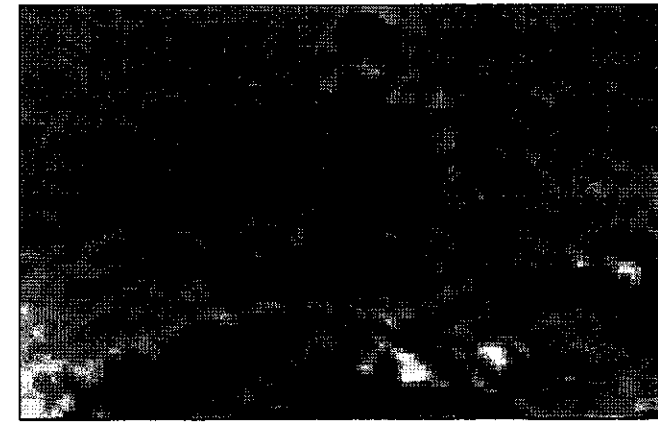

ladıqları separatçılıq hərəkatları, torpaqlarımızı işğal etmək cəhdləri mənfur niyyətlərinin davamıdır. Onların ötən əsrin əvvəllərindən başlayan əsl düşmənçilik əməlləri bu gün də davam edir.

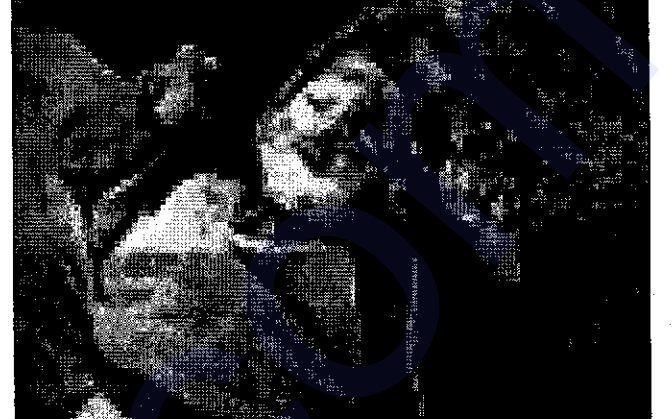
Erməni təcavüzkarları Dağlıq Qarabağda çox vəhşiliklər, faciələr törətmişlər. Xocalıda bu vəhşiliyin canlı sübutudur.

Ermənilərin və onlara havadarlıq edən 366-cı rus alayının 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda törətdikləri görünməmiş soyqırım

kişi və qadın əsir götürülmüş, onlara görünməmiş işgəncələr verilmişdir. O gecə

kəsilmiş əllər, səyriyən qollar, bədəndən ayrılmış başlar, doğranmış körpə cəsədləri, təcavüzün müxtəlif əlamətlərini özündə əks etdirən meyidlər dünya ictimaiyyətinə

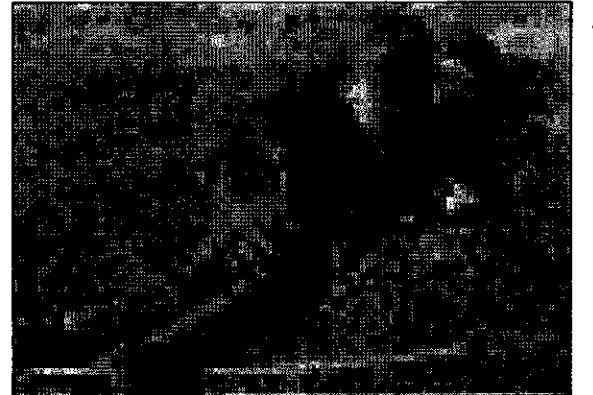
çox şey deyirdi. Lakin...

Azərbaycanın Xocalı yarası heç vaxt qaysaq bağlamayacaq, gələcək nəsillərin də qəlbini göynədəcək bir yara olacaqdır.

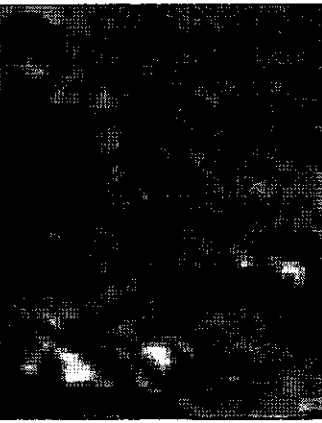
Çox təəssüflər olsun ki, həmin faciənin baş ver-

hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra bu faciəyə siyasi qiymət verilmiş, günahkarların adları açıqlanmışdır.

Xalqımız əmindir ki, faciə qurbanlarının qanı yerdə qalmayacaq, günahkarlar cəzalarına çatacaq, işğal olunmuş torpaqlarımız düşmən tapdağından azad ediləcəkdir.

diyi günlərdə respublikaya rəhbərlik edənlər bu fəlakəti kiçik bir hadi-

sə kimi göstərmiş, faciə barədə dünya dövletlərinə məlumat verməyi lazım bilməmişlər. Yalnız ümummilli lider, dahi şəxsiyyət, müdrik siyasətçi Heydər Əliyev yenidən

Hər il fevral ayında Xocalının işğal günü xalqımız tərəfindən ürəkaçırısı ilə qeyd olunur, faciə qurbanlarına Allahdan rəhmət dilənir. Bəli, hələ ki, bununla ağrı bürüyən ürəklərə toxtaqlıq veririk. İnşallah, gün gələcək, erməni tapdağında olan Xocalıda bayram tədbirləri keçirəcək, düşmənin vurduğu ağrıları bu yurda və bu yurdun insanlarına unutturacağıq.

Xocalı bizim qeyrət timsalımızdır. Onu unutmamağa haqqımız yoxdur!

Coxrafiya û cîwarbûyîna kurdan

Gerik
V.F. Mînsk
"Kurd"

(Despêk hejmara pêşîndaye)

Bicîanîna rêforman, ya ku nêta Şakîr paşa bû, dane destê Zekî paşa û di destê wîda ev plan bû planeke xurî leşkerî: merem jî ew bû bê xercên mezin hêzên leşkerîyê nû bêne damezrandin.

Ev ne karê meye, wekî em hêjayê bidine wê yekê gelo damezirandina van "polkên hemîdîyê" jî aliyê leşkerîyê çiqasî altindarbû. 1) Dawîyêda tirk bi xwe hatine ser wî hişî, wekî van "hêzên hemîdîyê", yên ne qeydeyî (îrrêgular) buguherin têkine hêzên rêgûlar, sîwarîyên sivik ("haffî-suarî").

Sultan Abdûl Hamîd, yê ku kurd, usa jî alban bona nêten xwe bi kar dîanî çav li wan bûyeran digirt dema van hêzan kanonên niştewarîyê serî berjêr nedikirin. Lê piştî konstitûsiyayê (qanûna dewletêye bingehîn) di vî aliyêda rewşa kurdan êpêcekî xirab bû. "awa eyane heja cantirkan zûtîrekî derbazî şovonîzma xerab bû, yên ku

di bin navê avakirina "niştîmana osmanîyan" da tenê sîyaseta tirkîkirina gelan dibirin. Balkêşîke mezin didane ser wê yekê, wekî bandora serokeşîran - axan, yên ku bi çend silsilet rêvebirina gel kiribûn, li ser gel bê kêmkirin. Berê bi vê

Dîroka kurdan

rêvebirinêra berhember, lê paşê jî hema cîyê vê rêvebirinêda sazîyên peywîrkanan, yên ku ne zimanê cî, ne jî rewşa derdoran zanibûn hatine avakirin. Lê van peywîrkanan her tenê baş dikaribûn cejnên netewî amade bikin, li ku bi pêşdahatinên heytehol alîkarîya "rezedilî" bona Hêzên Behrê û hêzên din berav dikirin. Evan hemû kirinên wan xweşa kurdan nedihat.

Ev oçêrka dîrokî wê tew nebe, wekî em navê çend navdarên kurd nekişînin, yên ku kurdên xwendî timê bi wan firnax dibin. Kurdê yekem, yê nav û deng saz-

darê silsileta Eyyubîyan, ya ku ji sala 1169-an heta sedsala XIII li Misirê, Sûrîyê û Mesopotamîyê desthilatî kirîye, altkarê padşahtîya Yêrûselîma xristîyan, reqîbê (dijberê) kralê îngilîs Rîçardê I û kralê Fransayê Filîp Avgûst Salah-ad-Dîne, yê

2) Derheqa mîrtîyên biçûk Erdelan, Sulêymanî, Behdînan, Revandûz, Hekkarî, Şemdînan, Bohtan, Beyazîdê3), yên ku kêmbê jî hê heta dewra me mane min îdî gilî kirîye. û

Rastî ewe ku bi faktîkî rewşa serkarên eşîretan, yên

mîna hev û deba feudalîzmê pêşda aniye. Lê hestên kurdan, yên azadihezîyê hebûna kurdan bi carekêva hingavîye û evê yekê jî nexşên xwe di dîroka wanda daye kivşê.

Gotî jî bîr mekin bandora kurdan ya bi tomerî ser çanda gelên li wan derên ku kurd lê dijîn heye. Nivpareke gotara nav û deng ya akadêmîk Marr ya ku me çawa bingeh hildaye heye: "Derheqa pîrsa hêjandina çanda gelê kurd li Asîya Pêşîn". Û bêşikberî, bi taybetî, pêşdacûyîna çend îdêyayên olî yên ku dapalîyane nava him sêktên xristîyan, him jî yên musulman yên gelê kurdin. Bi awakî gellekî vekirî zimanê kurdî bandoreke mezin li ser zimanên gelên derdoran dike. Wekî em bêjin axaftina ermenîyên ku li hinek cîyên vilayeta Bîtîsê zimanê xwe jî bîr kirine û tenê bi zimanê kurdî diaxifin jî ber zora kurdan bûye, lê emê çawa wê faktê şirovekin, wekî li gel assorîyên çîya torekî bi tomerî heye ku ewana tenê stranên kurdî distirên û çîrokên kurdan qal dikin.

Deb, rewş û cûrên kurdan

Hemûyanra eyane, wekî kurd tene parvekirin ser kurdên koçer û yên edilî. Ev herdu beşên kurdan tevî hev dijîn. Pirranîya koçeran li aliyê Mêsopotamîyayê yê bakûrin Koçeran gotî hinekne mîna mirtibên me nehesibînin.

Berî hemû tiştî hejmareke wane gellekî mezin îdî derbazî rewşeke nîvedilî bûne: ewana zivistanan li deştê di avayên herîyêva avakirîda dijîn, baharan zevîyên xwe direşînin, nivê mirovên xwe bona çavnêriya zevîyan bikin li deştê dihêlin, lê nivê din kerî û garanên xwe hildidin û bilindî çîyan dibin. Gellek caran çadirên wan (yên ku li Sulêymanîyê cawa "hevar" tene navkirin) çend vêrstan li cîwarên wane zivistanê durtir dibû. Salên berê ermenîyên Mûşê û yên din bi amintî, lê bi neqayîlbûneke mezin kurdên koçer bona derbazkirina zivistanê di gunden xweda cîwar dikirin. Lê naha anegorî pisporê Ermenîstanêyî nav û deng Lînç6)

li bilincîya Ermenîstanê gundên kurdên koçer bi xwe hene. Dibe ku bi vê yekêva jî ew yek tê şirovekirin, wekî gundên kurdan hemû deran, hema cîyên weke Mûşê, ya ku tê hesibandin çawa axa ermenîyayê hên, jî êpêcekî gellekin. Li wan deran li ku berekên mezin, yên ku toreyên koçberîyê xwedî kirine minak, yên weke bereka Caf ku ji Şehrîzûr cîguherîne Iranê, bi awakî ecêbmayîne rêça cîguherandina xwe tu caran nateribînin. Ewana bi koçên gellekî mezinva rê dikevin diçin, şevan niqîtkên bi taybetîye berêda cudakirîda derbazdikin, paşê li zozanên serê çîyan di aqara bi sedsalanva tundurust kivşkirîda hêwirgehên xwe datînin.

Wekî bê hemberîhevkin li kêmbê cîyan kurd bûne "bingeha netewa kurd." Bûyerên awa gellek caran li derdoran tene sêrî.

Di gellek cîyan parvebûyîna kurdan, ya ser eşîretan hê jî didome. Du mercên berekan --

eşîretan hene: 1) leşker, ya ku ji axa-xwedîyê axê û xulamê wî pêk tê, 2) axreşandî, yanî jî "rayet"1) yên ku rewşeke nivazadanin. Nenêhêrî vê yekê eva rêvebirina tovên pizmamtîyêva, pevgirêdanên partîarxale nebînyayîye bi hêz û bi hestva tene pêşdabirin.2)

Awa dihesibînin, wekî gellek deran "axa" tabîke dagirkar, lê "rayat" jî îstekî (îrg) dinin. Bi rastî jî gotî bê nivîsar, wekî qismê "axa" timê usa torinbûye, ku kes nikare wana tevî rayetê bike. Rastîbûna evê tîorîya bi dîrokî gellek caran hatîye patekirin, minak li Kotûrê, li Somayê û derên din şikkakan yên ku paşdemîyê hatine wan deran, binelîyên cî hildane bin destên xwe û revebirina wan kirine.

Bi tomerî hildanê cûreyê kurdan ewqasî pircûreye, wekî bi dijwarî dikarî piştî bukutî minakên antropologîyayê.3)

Di nava kurdanda tu dikarî cûreyên sergulover, yên mîna

ermenîyan jî bibîni, cûrên sêmit (ereb)4), yanî jî gellek caran curên nestorîanên xristîyan jî bibîni. Lê li derên mîna Sulêymanîyê, li ku kurd dîrî gelên din dijîn curê wanî bi tomerî iranî- cûrê torin û serbilind maye. Nivîskarê ermenî Abovîan kurdan awa pêşdarî dike: "Ji dîdemên yekem kurdan bi awirê mîranî, giring, eşkere, ya ku usa jî xofeke bêhemdî te pêşda tîne, bi bejna gellekî bilind, sîngê fire, navmîla pehlewanî dikarî nas bikî. Xênî jî vê cavên agirî, burîyên qalim, enîya bilind, pozê dirêjî eyloyî, rêcûyîna miqîm, bi gilîkî hemû hêjayên ku li gel mîrxasên dewra hên hebûn bal wan hene. Em dikarin careke din jî bînine bîr wekî kurd ew îranîyên here rojavane û bi lûranra tevayî ewana gelên indoawropîyî belkî jî tenêne, wekî rewşa koçertîyêda mane.

(Dumahî heye)
Werger: Tamara REFO

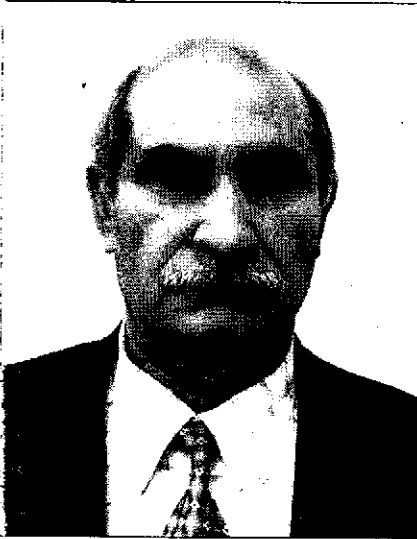
NAMA XANDEVANA JI KRASNODARÊ

Berê ewlîn silav û hurmeta min ji wera û hemû xandevanên rojnama "Diplomat"-êra. Ez wera serkeftinê ji Xwedêyê mezin hîvî dikim. Pir qinyatê giran û baha em rojnamêda divînin. Ez bawêrim rojname wê xurtirbe û elametiyê ji her çar perçên Kurdistanê bigihîne xwandevana. Yê gelekî başbe herge goşê dîroka kurda li rojnamêda bê vekirinê, gelê me hela hê dîrokâ milletê xwe rind nizanin. Hevalê Tahir, ez pir memnûnim bo rojnamê, we ji mera şandibû, dîsa wera û hemû xevatkarên rojnamêra serkeftinê dixwazim.

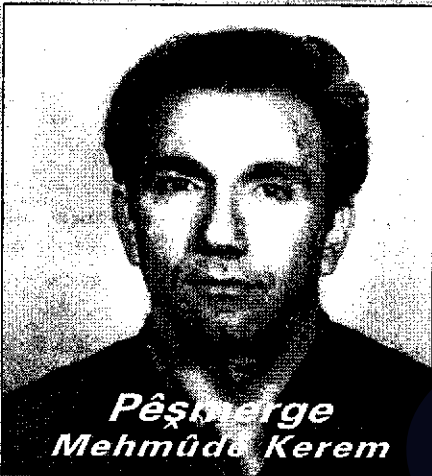
Silavê mine alavî ji wera û hemû xandevanara.

Bi hurmet :Dursun.

15.01.2006.

mala bavê wî aliyê aborî nebaş bû, boy wê yekê ew him dixebitî û him jî dixwand. Wedekî dirêj, ji sala 1977-a girtî heya 1992-a gelek karxanada muhendîs û muhendîsê sereke xebitîye. Sala 1993-a li parwelatê Krasnodarê Federasiya Russiyayêda komela çand û hunerê ser navê Ehmedê Xanî vedike, ji aliyê gelda çawa serwêrê komelê tê bijartinê û hetanî roja iro jî çawa serwêr dixebite. Sala 1995-a rojnama bi

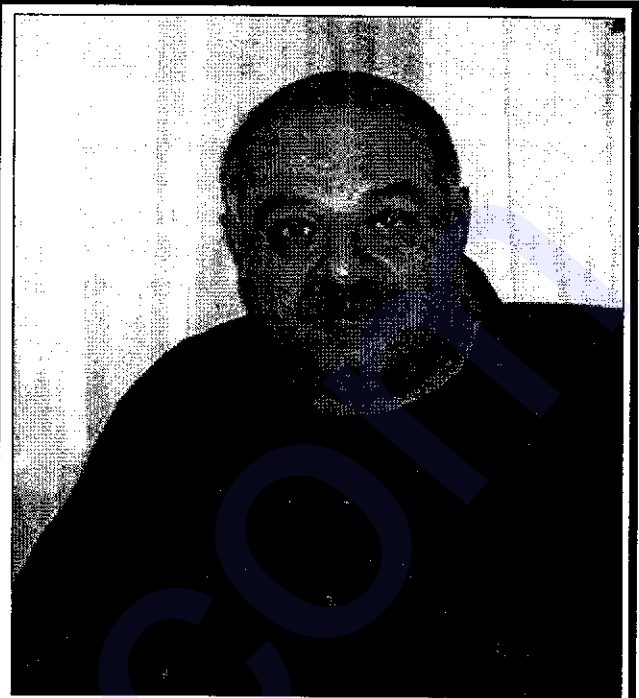

Pêşmerge

Evê helbestê pêşkêşî hevalê hêja Mehmedê Keremê Abdullayêvê(Pêşmerge) bê miraz tikim.

Dijmîn xwîn rijand curê weşîtî,
Nehat pivandin dil ça şewitî.
Kulla dîlara hene qetilkar,
Kulfetê Mehmed hiştin melûl jar.
Çar zarê sêwî gazi heware,
Vir hêsrê xwînê jorda hat xare.
Li dîlda hiştin hesreta welêt,
Ewan xwînmîja xwîna wîya mêt.
Bê şeref kîne, xaliq divîne,
Tu xwîna bêwa erdê namîne.
Ji piştê gel çû mîrekî zane,
Wan hesav girtin, kaş wî girane.
Hizkiryê gel bû, çawa pêşmerge,
Pêş wî tunebûn venebin derge.
Bona wê qetlê, ew kom bûn hatin,
Mehmed ji nav gel qurban bijartin.
Çil roj û şeva ruhê wî bû dî,
Wek bayê Hamlet ew nake efû.
Hewara me hat ku, wî kir gazi,
Ruhê wî caw da, em man jê razi.
Got: - pênc-şes kesa hevra min xistin,
Ku hûn bizanvin zor min daxistin.
Netewyam ber wan şer kir terê şer,
Qewat neyekbû qet wê nekir xêr.
Ezê nav bikim hûn naskin neyar,
We diparezim wan nekîn îtbar.
Terê Karpûşev wan ez jî birim,
Bi destî zorê bûxane kirim.
Her ku qetisim qiriyam wek Ferhat,
Kes ji wêdemê hewaram nehat.
Çevê min rê ma hîvya hevala,
Nefes min çikya jîyan kir vala.
Ew xof girtî bûn ser çinyazê,
Ji wir mina bûn, ûrsa bûn rêwî.
Dijmîhê welêt yê hundur û der,
Vir Memmedê Kustîm, wir Mûsa Enter.
Li Bakû Menaf, Iraqê Xoşnav,
Li Romê Mezîm, hovitiya xirav.
Weren bir birin bir pîrsê tîja,
Sehîde welalet bi sev û roja.
Gel seide bike ser megarê wan,
Bi dile paqis, seraf ruh û can.

Sala 1999

Cara axiriyê li Paytexta Kurdistanê, Hewlêrê mêvanxana "Burc Erbil"-ê me hev dît. Gellekî eşq bû û pir şa dibu wekî li Kurdistanê em rastî hevdu hatine. Ez, mamoste Egîd û Îsmeyîlê bra, me pir axiffî û çavronahî da hevdu, wekî Kurdistan rizgar bûye

Wî digot, wekî Xwedê silametiyê bide, meha adarê ezê mal-halên xweva barkim bême welatê kal û bava, bila canê zarokên min ji xeribatîyê xilazbe. Lê derheq birayê xweda gellek fikir û mitala dikir, daxaziya wî ew bu, zûtirê Misto ji girtîgehê azabe û ew bê xem û bê fikir serbest kar bike, lê,

Min bihîstibû Îsmayîl dîsa çuye Kurdistanê, çaven me rê bu, kîngê yê bê. Me nivîsxanêda kar dikir, têlêfon zengil da, min destika têlêfonê hilda, dengê Îsmeyîl bû, ez gellekî şa bûm. Min hîvî kir wekî, wextê wî hebe werê qasekî em hevra biaxiffin.

Wî bersîva min da, ku ez diçime gund, vegeyîyanê emê hevdu bibînin, karêmin jî tera heye. Belkî usa bû em tevayî vegeyîyane Kurdistanê.

Nozdehê meha şubatê, berbanga sibê têlêfonê zengil xist, nizanîm bona çî hej kete laşê min, dilê min bê hemadê min pir nerehet bû, usa bizanibe niqitî dilê min wekî eva xebereke ne bi xêre. Belê, ji wî aliyê têlêfonê dengêkî bi melûl şîr û girî got, wekî mala me şewitiye, cira me vemirîye mîrxasê êlê Îsmayîlê Rezêq brayê me ezîz çuye ser dilovanîya xwe.

-Dunê ber çavê min reş bu, hişem ji serê min çû, destika têlêfonê ji destê min ket, çok li min sist bûn, hêdîka ber dîwer rûniştîm.

-Ez hê jî xweda nehatime û bawer nakim, wekî Îsmayîlê Rezêq dunya xwe guhastiye. Ax felekê, xainê te çima mirazê wî dilda hişt, mecal neda, wekî qet nebe dewata herdu kurên xwe bibîne, bûkê bîne! Te armanca aza kirina birê û barkirina Kurdistanê çavanda hişt!

Îsmayîlê Rezaqê Nebo 1948-ê salê 30-ê dêkabrê li Ermenîstanê nehîya Vêdiyê gundê Yêngicê ji dayîk buye. Îsmayîl mînanî kal û bavên xwe bi mîranî nav û deng derxistibû, ew mîrê rojên teng bu, tirs çîye wî nizanibû. Îsmayîlê Rezêq jî êlê çû, wî tesîva millet pir dikişand, halê gelda dişewitî. Ew tu gava ji dilê xêrxaz û naskiriyê wî dernakeve. Rehma Xwedê li tebe, çiyête cinnetbe, brayê ezîz, ÎSMAYIL!

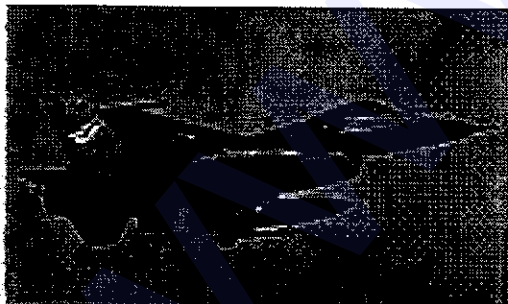
Rewşenbîr û welatparêz mamoste Dursunê Têmir kîye?

Dursunê Têmirê Evês 23-ê avgûstê 1949-ê salê li gundê Qeregaçê nehya Leylekê mentîqa Oşê Rêspûblika Qirgistanê ji dayîka xwe bûye. Sala 1963-ya mala wan ji wir bar dike, tê Ermenîstanê nehîya Masîsê, li gundê Şorlûyê. Wir Dursun koma 10-a xilaz dike û 1967-ê salê qebûlî tîxnîkûma Êrêvanêye malhebûna gundîtiyê dibe û 1969-ê salê wêderê xilaz dike.

Ji 1969-ê salê hetanî 1971-ê eskerî dike, hukumeta Şewîrêda. Dûra 1971-ê salê li bajarê Çîmkendê Rêspûblika Qazaxîstanê qebûlî înstîtûta kîmyayê û tîxnalogîyayê para muhendîsiyê bûye. Halê

zaravê kurdî û rûsî "Nûçê kurdî" (Kurdskie vesti). Vetike û sernivîsariyê lê dike. Komela çandê ji sala 1996-a da bûye endamê Teşkileta milletê Yektiyêne û wusa jî Şewîra Avropayêda teşkilatê milletê ne dewletin. Du sala carkê teklîfatyê didine serokê komela çandê ser navê Ehmedê Xanî, civata li sirê bo pîrsê milletiyê helkin. Rojnama û kovarê rêspûblikayêda pir şêr serhatî û qise bi zimanê rusî hatine welqerandin û çap kirinê. Wisajî roman û povêst hatine nivîsarê em çend helbestên mamosta Dursun pêşkêşî xwendevana dikin 15.01.2006.

Amêrîka hazirîya êrişekê li ser Îranê dike

ênsekê li ser Îranê kir û niho jî rojnameya "Israelî" Jerusêlam Post dibêje Amêrîka dê ji basên xwe yên Gurcîstanê erîşî Îranê bike.

Amêrîka niho dibêje ku bi çalakiyê xwe mîsîlan erîşî neyênê û niho jî rojnameya "Israelî" Jerusêlam Post dibêje Amêrîka dê ji basên xwe yên Gurcîstanê erîşî Îranê bike. Amêrîka niho dibêje ku bi çalakiyê xwe mîsîlan erîşî neyênê û niho jî rojnameya "Israelî" Jerusêlam Post dibêje Amêrîka dê ji basên xwe yên Gurcîstanê erîşî Îranê bike.

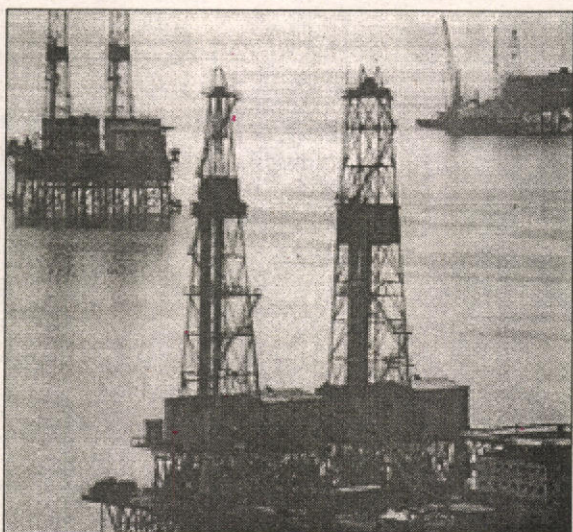
rojnameya "Israelî" Jerusêlam Post dibêje Amêrîka dê ji basên xwe yên Gurcîstanê erîşî Îranê bike. Amêrîka niho dibêje ku bi çalakiyê xwe mîsîlan erîşî neyênê û niho jî rojnameya "Israelî" Jerusêlam Post dibêje Amêrîka dê ji basên xwe yên Gurcîstanê erîşî Îranê bike.

ДИПЛОМАТ

№ 02(027) 16-28 ФЕВРАЛЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

Ирак потерял \$6 млрд. на срыве поставок нефти в 2005 году

Ирак потерял более \$6 млрд. в 2005 году из-за саботажа в нефтедобывающем секторе, сказал высокопоставлен-

ный чиновник агентству "KUNA" в субботу.

Иссам Джихад, пресс-секретарь министерства нефти Ирака сказал, что потери составили \$6,25 млрд. и было убито 138 человек из числа охранников и технического персонала в ходе 186 актов саботажа, проведенных в 2005 году.

Работы по восстановлению подожженных нефтяных месторождений стоили министерству в \$400 млн., потери от диверсий на нефтепроводах составили \$2,7 млрд., на трубопроводах нефтепродуктов - более \$3 млрд., уточнил он.

Иракские политики могут лишиться поддержки Вашингтона, если им не удастся создать правительство национального единства - посол США

Посол США в Ираке Залмай Халилзад предупредил иракских политиков, что они лишатся поддержки Вашингтона в случае, если не будет создано правительство национального единства. С таким заявлением высокопоставленный американский дипломат выступил сегодня на пресс-конференции в Багдаде, комментируя сообщения о том, что переговоры по формированию будущего кабинета министров страны приостановлены из-за серьезных разногласий между представителями суннитской, шиитской и курдской общин.

По словам г-на Халилзада, Ираку пора оставить в стороне интересы отдельных этноконфессиональных

групп ради блага всей нации. "Этноконфессиональный конфликт является основной проблемой страны", - сказал посол.

Дипломат также подчеркнул, что такие ключевые посты, как министр обороны и министр внутренних дел, должны занимать "люди, стоящие над конфессиями, приемлемые для широких масс и не связанные с вооруженными формированиями". Эти слова стали своего рода реакцией Вашингтона на уже не раз раздававшиеся со стороны суннитов в адрес контролируемого шиитами МВД обвинения в массовых нарушениях прав простых граждан, прежде всего - представителей суннитской общины. Шииты же настаивают

на том, чтобы МВД возглавлял их человек. Они объясняют это необходимостью обеспечения защиты шиитского населения от нападений суннитских экстремистов. По словам Залмая Халилзада, США не намерены "вкладывать ресурсы американского народа для построения (в Ираке. - прим. корр. ИТАР-ТАСС) силовых структур; контролируемых сектантами".

Посол также сообщил, что в ближайшее время намерен проинформировать премьер-министра Ибрагима аль-Джаафари об итогах расследования по новым фактам издевательств над иракскими заключенными в американских тюрьмах в Ираке.

Иракский народ в состоянии избрать правительство страны без вмешательства США, считает премьер аль-Джаафари

Иракский народ выберет такое правительство, которое сочтет нужным. Так отреагировал на заявление посла США в Багдаде Залмая Халилзада премьер-министр Ирака Ибрагим аль-Джаафари. В понедельник вечером он встретился в городе Эн-Наджаф с духовным лидером иракских шиитов великим аятоллой Али ас-Систани, с которым обсудил ход формирования кабинета.

По словам аль-Джаафари, в ходе беседы не рассматривались кандидатуры министров обороны и внутренних дел, национальная и религиозная принадлежность которых так волнует американского дипломата.

Посол США предупредил в понедельник иракских политиков, что они лишатся поддержки Вашингтона, если не будет создано правительство национального единства. При этом он подчеркнул, что ключевые посты глав военного ведомства и МВД

"должны занимать люди, стоящие над религиозными конфессиями, приемлемые для широких масс и не связанные с вооруженными формированиями", поскольку США направляют миллиарды долларов своих налогоплательщиков на строительство этих министерств, и "налогоплательщики ожидают, что эти средства будут израсходованы правильно".

Ожидается, что аналогичное требование предъявит и британский министр иностранных дел Джек Стр, который прилетел в Багдад вчера. Пресс-секретарь министерства иностранных дел Великобритании сказал, что "мы очень хотели бы, чтобы эти два поста оказались в руках компетентных людей, желательно технократов".

Иракский премьер не назвал конкретную дату формирования нового кабинета, отметив лишь, что в настоящее время предпринимаются усилия по ускорению данного процесса.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Tahir Süleyman və Dostəli Paşayev, eləcə də "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti

İbrahimov Ədalət Eldar oğlunun

vaxtsız vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

"Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Vahid, Vaqif və Yura Yusifov qardaşlarına, anaları

Xanım Abbas qızının

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Mahmudov İbrahim Hüseyn oğluna, həyat yoldaşı

Səkinə xanımın

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ U SERNİVİSAR:
TAHİR SİLƏMAN

УЧЕРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:
NƏRİMAN ƏYYUB
Tel: 050 379-92-93

Xüsusi müxbir:
RAMİZ CƏBRAYİLOV

Əlaqə telefonu:
422-38-26

Müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri, 40
S. Mehmandarov küç.
ev 25. mən. 17
Адрес: Баку 40, пос. Ул.
С.Мехмандарова, дом 25. кв.17
Navnısan: Bakı 40 soqaq
S.Mehmandarov xanı 25. mal 17

e-mail: diplomat_gazeti@box.az
Şəhadətnamə: N FŞ 005004966

BUSB-un 2 saylı
Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Qəzet "Zaman" mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunmuşdur.
Sifariş: 961
Tiraj: 2500